

Hollandsche Winter.

„Daar is hij dan weer, „die aak'lige winter met z'n korte dagen en lange avonden, zijn strenge koude en zijn zorg voor brandstoffen, zijn verkleumde handen en koude voeten, zijn bevroren neuzen en ooren en zijn uitgaven voor wintergoed, zijn petroleum en petroleum-branders en lampen, zijn stoven en kachels, zijn . . . .”

„Hoor eens, tante, ge hebt volkomen gelijk, de winter is een lastige tijd voor u en menige huismoeder, maar of ge nu daarom recht hebt over dien lastigen tijd te morren, terwijl God in Zijn wijsheid en liefde het alzoo heeft beschikt, dat „al de dagen der aarde zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht niet ophouden” zouden, dat moet ge nu straks, als de petroleumlamp goed brandt en de vulkachel een kleurtje toont van inwendig genot, als de bril niet beslagen en de gevallen steken van het breiwerk opgeraapt zijn, als het stooftje onder de voeten gloeit, maar zelf eens uitmaken!”

„Jawel, maar dan die nare sneeuw met die vuile straten en die gladheid, die 'n mensch als op eieren loopen doet, en eindelijk dat ongelukkig ijs, dat, elk jaar weer aan, zooveel slachtoffers maakt!” zuchtte oom, terwijl hij een langen trek aan zijn pijp deed.

„Maar oom, over die sneeuw denken de psalmist van den ouden dag (Ps. 147) en de boer van den nieuwen tijd geheel anders dan u; en dat het ijs elk jaar slachtoffers maakt, is volkomen juist, doch ge kunt daarvan het ijs evenmin de schuld geven, als ge het aan de gele pruimen, uw lievelingsdessert, wijt, dat velen zich ziek maken, omdat zij ze onrijp of in te groote hoeveelheid gebruiken.”

Uitingen, zooals hierboven aan oom en tante toeschreven werden, ze worden nog maar al te dikwijls vernomen, en ze zijn ongetwijfeld al zoo oud als de weg van Keulen, die, als ik mij goed herinner, reeds door de oude Romeinen aangelegd werd. Neen toch, zoo oud kunnen ze niet zijn, want, afgescheiden van het feit, dat die oude Romeinen, noch de bewoners dezer streken, zich over de petroleum-branders of over de vulkachels konden ergeren om de eenvoudige reden, dat zij ze bezaten noch kenden, heb ik, zoover ik weet, nooit in Tacitus gelezen, dat die oude, ijzeren lieden zich over bevroren neuzen of verkleumde handen beklaagden, en, mij dunkt zoo, als dat gebeurd was, zou Tacitus het wel geweten en ook wel geschreven hebben! Maar hoe ook, die jammertonen van zoeven zijn eeuwenoud. Des te erger, want het blijkt dan, dat ze niet veel opgang gemaakt hebben gedurende al die eeuwen, noch ingang vonden tot ons Hollandsch hart. Komt dat nu misschien, omdat wij ons Hollandsch hart als met een ijskorst omschorst hebben? 'k Geloof er niets van, want alle vreemdelingen verklaren om strijd, dat we een goedaardig volk zijn, en één onder hen, nog wel juist niet onze beste vriend, getuigde uit eigen ervaring, dat we 'n volk „van boter” waren. Hoe het dan toch komt, dat wij, Hollanders, nog liever 'n kouden neus halen dan onze wangen tegen de vulkachel te schroeien; dat ons hart opengaat, als we een plaat zien als de hier nevenstaande; dat we van pure verrukking de longen wijder openzetten, als we ons in een bosch bevinden, waarin de winter op elk takje en twijgje een glanzend wit kantje geborduurd heeft; dat de jeugd het hoofd op hol raakt, als ze een vliesje op de gracht ontdekt, en de zeventigjarige, die ze roekeloos acht, over drie dagen zelf de schaatsen aanbindt, om over het ijs z'n kleinzoon eens te gaan zien, . . . zeg, hoe dat komt? Ja, vraag nu maar toe! Dat weet ik evenmin als ik weet, waarom een Eskimo zooveel van traan houdt, dat hij ze zijn buurman uit de lamp drinkt, terwijl ik ze niet eens in de lamp zou willen hebben! En gij? Smaak en aanleg verschillen wel 'n beetje en passen zich gemakkelijk aan bij de natuur, waarin we leven, en ook dat is een wijze beschikking van onzen God. Ondanks dat

schijnt men in streken, waarin men aan geen winter gewoon is, zoo'n wintergezicht toch ook wel prachtig te vinden. Zoo werd mij verleden jaar uit Z.-Afrika, waar men zelfs 't onderscheidingsvermogen mist, om sneeuw van kapok te onderkennen, toen het daár dan eens goed „gekapokt” had, een courant uit Johannesburg gezonden, verlucht met schoone illustratiën van stad en omstreken in wintertenuë, terwijl de tekst geen woorden genoeg scheen te kunnen vinden, om uit te drukken, „how nice and beautiful and delightful it was.” Onze smaak op dat punt schijnt dan toch niet zoo kwaad te zijn, en hoe zou het ook kunnen? Afgescheiden hiervan, dat ieder, die jong geweest is, en, ouder geworden, gelukkig nog een jong hart heeft behouden, nog iets gevoelt, zodra hij de sneeuw ziet, van het sneeuwballen gooien en sneeuwmannen maken, en van toen nog een herinnering voelt opkomen, die ik gaarne beschrijven wou, als ze niet onbeschrijflijk ware en als gij ze zelf niet kent; — maar ze stelt zich niet tevreden met het wekken van herinneringen. Ze roept nieuwe gedachten in uw ziel aan den rijkdom van den schoonheidszin diens Scheppers, die de zomeraarde tooit met duizendbloemenpracht en de winteraarde de glinsterend blanke wol van duizend bij duizend kristallijnen om de koude leden werpt. En als ge nu, waar de ernst des levens kwam, een ernstig hart bekwaaamt daartoe, en dat wollen kleed tot u spreekt van de voorzienigheid en de liefde uws Gods, die onder dat witte doodskleed den oogst van den landman en uw voedsel voor het volgende jaar bewaart! Ja, als ook, te midden van het schoon, dat Zijn algemeene genade aan natuur en leven deed blijven, nog gelooft aan en haakt naar een nieuw leven en een rijker schoon dan deze aarde geven kan, hoe wordt ge dan verzoend ook met de gedachte aan gindschen akker, die, als dit sneeuwkleed, een lente, ja, maar een eeuwige lente bergt, waarin geen zomerzon meer steken en geen winterkoude uw hart meer verstijven zal! Och, daar behoeft ge juist geen Hollander voor te zijn, om te genieten van zoo'n wintertaferel!

'k Herinner mij, dat 'n oud vriend van mijn vader, toen ik op zekerem dag hijgend uit school naar huis vloog om de schaatsen te halen, mij tot mijn ergernis staande hield en mij naar de oorzaak van mijn haasten vroegde. Ik zeide ze hem. Met 'n glimlach hief hij dreigend den vinger op en zeide: „'k Ben er niet zeker van, of jij in de schaatsen geboren werdt, maar 'k geloof vast, dat je er nog eens in sterft! Pas maar op, hoor!” 'k Was boos! Moest hij mij daárvor nu oploude! De oude heer had zeker die antieke Hunnen gekend, waarvan de menschen meenden, zooals meester 's morgens verteld had, dat ze met hun paarden vastgegroeid waren! Enfin, 'k geloof niet, dat de baanveger, met wien ik op tamelijk gemeenzamen voet stond, het gemerkt heeft, toen hij mij de schaatsen aanbod, en ook mijn kameraads niet, toen ik met hen krulletters op het ijs maakte, maar toch — de onzekerheid van den ouden heer kwelde mij niet, maar zijn vast geloof maakte mij wat onzeker. Die vrees is nu langzamerhand ook geweken: ik maak mij niet bezorgd, dat ik in de schaatsen sterven zal, want 'k heb de mijne reeds lang aan de jeugd om mij heen vermaakt. Maar nóg, neem me niet kwalijk, oude heer van daareven, als ik daar die paren en rijen glijden en zwieren zie op die spiegelgladde baan, als ik ze zie zwenken en zwaaien in het heerlijke bewustzijn van het durven en kunnen, als ik terugdenk aan de onschuldige kout bij de tentjes van de zoetelaars en bij de tafeltjes met warme melk, als ik ze straks weer opnieuw zie gieren en vliegen — waarheen? ze weten 't zelf niet, als ze maar rijden . . . kijk, dan kan ik er nóg niet toe komen, om met een vossenblik, met een lodderoog er verachtelijk op neer te zien. Ik hoop, dat er ijs zal zijn, zoolang er Hollanders zijn, en dan maak ik mij niet bang, dat ze niet zullen schaatsen rijden. Ongelukken? Ja, maar er gebeuren veel meer ongelukken op het land dan op het ijs! En dan de rolschaatsen? . . . Och, praat er mij niet van! Schaatsenrijden is goed, maar 't ijs moet je hebben onder den voet en Gods blauwen hemel boven je hoofd . . . dat's je ware!

P. J. K.

